

Enhavo

1	Grafikaj ĉapelaĵoj afiksas pazigrafiajn simbolojn: Blissymbolics (<i>Mélanie Maradan</i>).....	2
2	Pasintaj aranĝoj	4
2.1	Konferenco: superi landlimojn dum la “Belle Époque”	5
2.2.1	64-a Sesio de Internacia Kongresa Universitato	5
2.2.2	34-a Esperantologia Konferenco	5
2.2.3	Terminologia Forumo	6
2.2.4	ILEI-Simpozio.....	6
2.3	En Herzberg: pri Esperanto-muzeoj, bibliotekoj kaj arkivoj	7
3	Socilingvistika simpozio “Lingvo kaj urbo” 2012 en Berlin	8
4	Personoj.....	9
4.1	Forpasis <i>Magomet Izmajloviĉ Isajev</i> (1928-2011).....	9
4.2	<i>Ilona Koutny</i> – profesoro de UAM	9
4.3	<i>Velimir Piškorec</i> – orda profesoro	9
4.4	<i>Seán Ó Riain</i> en BBC.....	9
5	El universitatoj	10
5.1	5-a ciklo de Interlingvistikaj Studoj en Poznano	10
5.2	Universitato de Amsterdam: Novaĵoj de la interlingvistika katedro.....	10
5.3	En la Universitato de Hildesheim: prelego de <i>Klaus Schubert</i>	12
5.4	Universitataj laboraĵoj	12
5.4.1	Pri eŭropa lingvopolitiko: <i>Donncha Ó Riain</i>	12
5.4.2	Pri cenzuro kaj Esperanto-movado en Rusio kaj USSR: <i>Dmitrij Vlasov</i>	12
6	Du festlibroj.....	13
6.1	“Florilegium Interlinguisticum” – Festlibro por <i>Detlev Blanke</i>	13
6.2	“Instrui – Dokumenti – Organizi” – Festlibro por <i>Claude Gacond</i>	15
7	“Modernaj Teknologioj por Esperanto”	17
8	Aktoj de GIL, 18-a kajero	19
9	“Esperantologio – Esperanto Studies” (EES) N-ro 5	20
10	Bibliotekoj.....	21
10.1	Bavara Ŝtata Biblioteko: Interlingvistikaj ekspozicio kaj kolokvo.....	21
10.2	IEMW: Literatura Mondo estas legebla en interreto!	21
11	Leksikografio kaj terminologio	22
11.1	Frazaro en la reto.....	22
11.2	Terminaroj ekde 1980 – lasta eldono de <i>Jerome Vachey</i>	23
11.3	UEA – membro en Infoterm kaj ISO/TC 37	23
11.4	Retaj vortaroj.....	23
12	<i>Victor Ginsburgh/Shlomo Weber</i> : “How many languages do we need?”.....	23

1 Grafikaj ĉapelaĵoj afiksas pazigrafiajn simbolojn: *Blissymbolics*

Mélanie Maradan

Simpla sistemo de 100 logikaj bildsimilaj simboloj, kiuj funkcias por ĉiuj lingvoj kaj legeblas kvazaŭ $1 + 2 = 3$. Ĝi tajpeblas, printeblas kaj uzeblas por internacia komunikado, komerco, industrio kaj sciencoj. Ĝi postulas facilajn semantikon, logikon kaj etikon, kiujn eĉ infanoj kapablas lerni por solvi siajn problemojn¹.

Laŭ *Charles Kasiel Bliss*, ĥemiista inĝeniero kaj esploranto, naskita en 1897 in Czernowitz (Aŭstrio-Hungario, nuntempe Ukrainio), unu el la malĝuigaj flankoj de internacia lingvo kiel ekzemple Esperanto estas, ke homoj ĝenerale ne aparte emas lerni fremdan lingvon. Ili multflanke preferas esprimi sin pere de sia hejma lingvo.

Oni tamen bezonas komunan lingvan komunikilon, nelaste kadre de sciencoj. Efektive, fakaj artikoloj aperas en diversaj lingvoj, bremsantaj sciencajn esplorojn kaj evoluojn. Menciindaj estas la kvazaŭ universalaj fakesprimoj, kiuj legeblas en la plejmulto de la mondaj kulturoj, ekzemple H_2O (anstataŭ *akvo* en Esperanto aŭ naciaj esprimoj kiel *Wasser, water, eau* k.s.). Kunmeti surbaze de 100 facile lerneblaj karakteroj tutmondan skribon por scienca agado, kiu taŭgus por ĉiuj gepatraj lingvoj, jen la defio, kiun al si starigis *Mr. Symbol Man* (s-ro Simbolo) en la 1940-aj jaroj.

Post 7 jaroj da kaprompado kaj malnetaĵoj, en la jaro 1949 C. K. Bliss publikigis sian pazigrafion *Blissymbolics* (ankaŭ nomita “blisa skribo” aŭ simple “Bliss”). Anstataŭ uzi literojn de la latina alfabeto, kiuj ne entenas signifon en si mem, kaj inspirite de ĉinaj karakteroj, Bliss kreis aron da simboloj. En la unua versio ekzistis ĉirkaŭ 100 bliskarakteroj (bazaj simboloj aŭ radikoj), el kiuj eblis kreeme kaj multflanke libere derivi pliajn blisvortojn. Kompreneble, ĉar la blisa skribo aĝas proksimume 60 jarojn, uziĝas nuntempe pliaj radikoj. Oni nur komparu tiun fenomenon kun la evoluo de Esperanto, kiu origine (1887, *Unua Libro*) ampleksis proksimume 900 radikojn, post ĉirkaŭ du jardekoj (1905, *Fundamento de Esperanto*) proksimume trifoje pli kaj post iom pli ol 60 jaroj (1954, *Plena Vortaro*) jam preskaŭ atingis la kvanton de 8000 radikoj.

En la jaro 2004, ĉirkaŭ 900 bliskarakteroj estis agnoskitaj². La oficialan vortaron jam eniris pli ol 4600 blisvortoj, kiuj entenas unu aŭ plurajn bliskarakterojn.

Bedaŭrinde, krom la intereso flanke de pluraj personoj de sia tempo, Bliss ne sukcesis konvinki la homaron por uzi sian simplan sistemon. Nur dudekon da jaroj poste, kanada terapiisto ekuzis la skribon kun infanoj suferantaj de fizikaj malkapabloj.

Tiel la pazigrafio pli kaj pli iĝis sistemo por *plibonigita kaj alternativa komunikado* (angle *Augmentative and Alternative Communication AAC*, germane *Unterstützte Kommunikation UK*).

La blisan skribon ĉefe uzas neparolkapablaj homoj, ĉu kiel ponton al la lingvo parolata en sia komunumo, ĉu kiel sendependan lingvon. En la realo ekzistas plej diversaj celgrupoj, por kiuj

---

¹ Laŭ Bliss, Charles Kasiel. 1949 (1965). *Semantography (Blissymbolics)*. Second Enlarged Edition. Sydney, Australia: Semantography (Blissymbolics) Publications, 1949 (1965). 882 p.

² Agnoskita de *Blissymbolics Communication International (BCI)*.

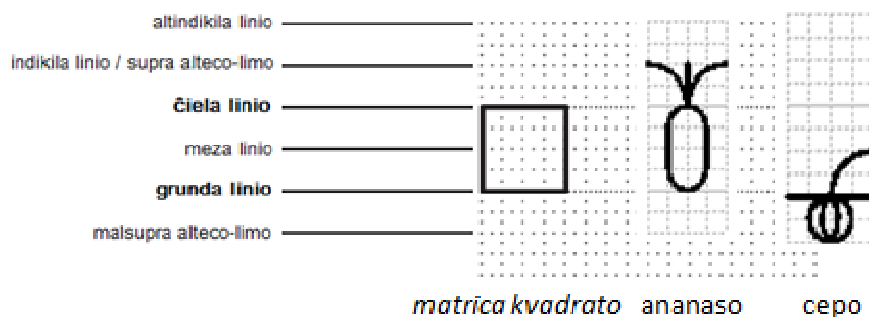
oni provis utiligi la blisan skribon, interalie homoj kiuj suferas je afazio, cerba paralizo, trisomeco de la kromosomo 21 (sindromo de Down) aŭ cerba traŭmato. Ankaŭ por homoj sen malkapabloj oni provis proponi la skribon, nelaste por infanoj, kiuj ankoraŭ ne kapablas paroli aŭ legi. Tio, kio estas simple komprenebla kaj utila por homoj kun malkapabloj, estas same utila por homoj sen malkapabloj. Samkiel Esperanto kaj aliaj planlingvoj, la blisa skribo faciligas pripensadon pri ajna gepatra lingvo kaj lernadon de plia lingvo.

Pri la estonteco de la blisa skribo zorgas *Blissymbolics Communication International* (BCI), tutmonda organizaĵo, nuntempe translokiĝanta de Nordameriko al Skandinavio. Ĝi havas membrojn en pli ol 33 landoj, ĝenerale renkontiĝas unufoje jare ie en la mondo (laste interalie en Oslo, Montrealo, Dundee kaj Düsseldorf) kaj ĝia blisvortaro estas plurlingva. Dum internaciaj renkontiĝoj oni pridiskutas kaj novajn blisvortojn, kiujn oni bezonas por lernantoj, kaj projektojn, nelaste komputilajn (ekz. Unikodigon) por antaŭenigi la skribon.

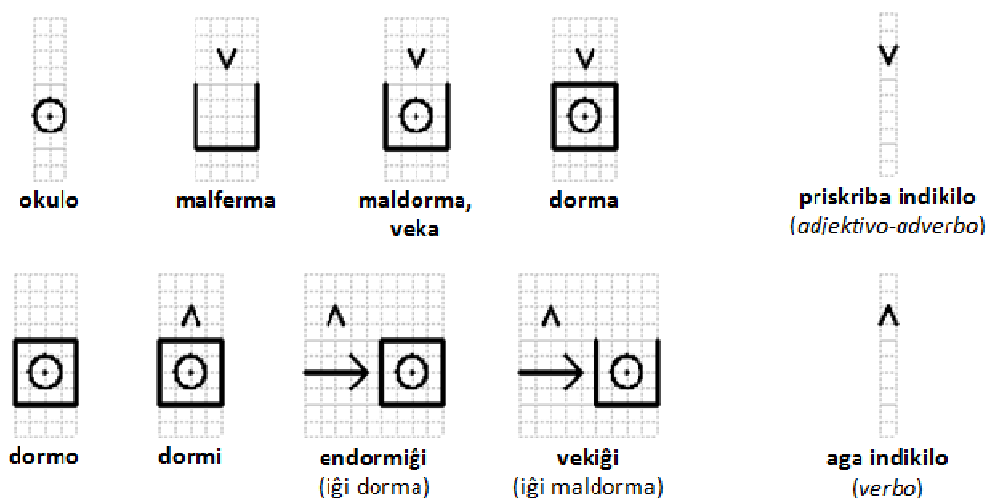
LERNU PLI PRI BLISSYMBOLICS:

www.blissymbolics.org (angle) – **Blissymbolics Communication International (BCI)**: tutmonda organizaĵo, ĝeneralaj informoj pri la blisa skribo (inkluzive ligilo al kurso)
<http://www.blissonline.se/> (angle, finne kaj svede – baldaŭ france) – **BlissOnline™**: traserĉado de la oficiala vortaro de BCI

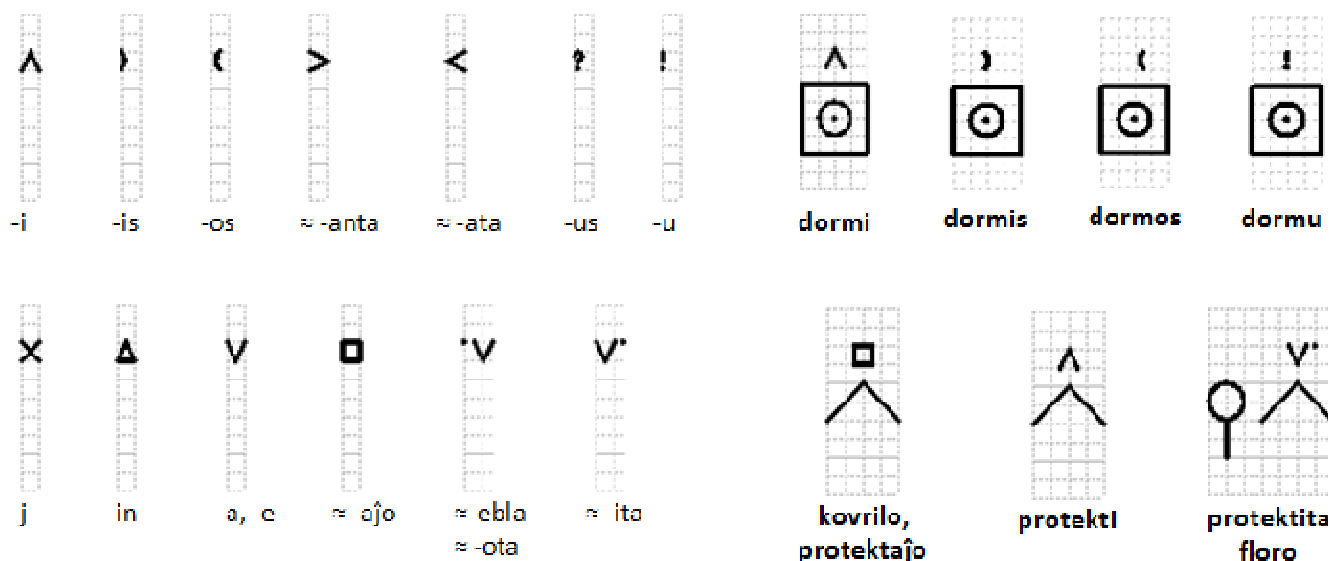
Ilustraĵo 1 – Pozicio de blisvortoj (plej gravas la ĉiela kaj grunda linioj)

Ilustraĵo 2 – Formado de blisvortoj el la semantika familio “dorm-” (ekzemploj)

Ilustraĵo 3 – Ekzemploj de blisindikiloj (komparo kun afiksoj de Esperanto)

(melmaradan@yahoo.fr)

2 Pasintaj aranĝoj

2.1 Konferenco: superi landlimojn dum la *Belle Époque*

Kiel ni nur nun eksciis, en la institucio *Mundaneum* en Mons (Belgio) la 20-an kaj 21-an de majo 2010 okazis kolokvo kun la kadra temo „Transcending Boundaries in Europe in the Period of the Belle Époque: Organizing Knowledge, Mobilizing Networks, and Effecting Social Change”³.

Dum tiu aranĝo oni prezentis kelkajn prelegojn, interesajn por interlingvistoj:

Markus Krajewski (Bauhaus-Universität Weimar)

Organising a Global Idiom: Esperanto, Ido and the World Auxiliary Language Movement before WWI

Fabian de Kloe (Maastricht University)

Beyond Babel: Louis Couturat (1868-1914) and the Pursuit of an International Scientific Language

Mikel Breitenstein (University of Wisconsin—Milwaukee)

Unity Through Language: BASIC English by C. K. Ogden

Daniel Laqua (Northumbria University, Newcastle, UK)

‘Scientific Pacifism’ in the Belle Époque: Alfred Hermann Fried’s Efforts to Promote Peace across National Borders

³ Vidu <http://www.mundaneum.be/index.asp?ID=622> .

2.2 Fakaj aranĝoj kadre de la 96-a UK en Kopenhago

Kiel kutime ankaŭ dum la ĉi-jara Universala Kongreso en Kopenhago (23.-30. Julio) okazis multaj fakaj aranĝoj. Ni povas mencii nur la ĉefajn, jene:

2.2.1 64-a Sesio de Internacia Kongresa Universitato

La rektoro de la 64-a sesio de la tradicia IKU estis la matematikisto kaj esperantologo *prof. d-ro Christer Kiselman*.

Oni prezentis jenajn prelegojn:

Amri Wandel*: *SETI post 50 jaroj – astrobiologio kaj la serĉado de ekstertera inteligenteco*

Eva Boyadzhieva*: *Oksigeno – utila kaj danĝera por la homo*

Tsvi Sadan*: *La “reviviĝo” de la hebrea sen mitoj*

Erik Høg: *La profundo de la ĉielo – kredo kaj scio dum 2500 jaroj*

Kadoja Hidenori: *Vikinga epoko, naciismo kaj historiografio*

José Antonio Vergara: *Epidemio de HIV – aidoso kiel minaco*

Davide Astori: *La Zamenhofa revo inter lingvistika kaj religia planado*

Věra Barandovská-Frank: *Interlingvistika laboro de Otto Jespersen*

Jacob Nordfalk: *Maŝintradukado – kiel ĝi funkcias, kion ĝi kapablas*

(*Tiuj prelegoj ankaŭ estis parto de la kleriga sistemo de AIS).

La volumo haveblas ĉe UEA:

Wandel, Amri (2011, Red.): *Internacia Kongresa Universitato. 64-a Sesio. Kopenhago, Danio, 23 – 30 julio 2011, Rotterdam: Universala Esperanto-Asocio, 137 p.*

2.2.2 34-a Esperantologia Konferenco

Kadre de la tradicia Esperantologia Konferenco (preparita kaj gvidita de *Detlev Blanke*), post enkondukaj vortoj de *Humphrey Tonkin*, direktoro de CED, oni prezentis jenajn prelegojn:

Jens Stengard Larsen

“Rasmus Rask kaj Otto Jespersen – du danaj lingvistoj kun interlingvistika signifo”

Christer Kiselman

„Paul Neergaard – sempatologo kaj esperantologo”

Davide Astori

Daniele Marignoni (1846-1910) – la homo, kiu “enkondukis la lingvon Esperanto en Italio”

Otto Bernt Prytz

Fenditaj frazoj: ĉu uzindaj en Esperanto?

Marek Blahuš

Cifereca prilaboro de la Zamenhofaj adresaroj

2.2.3 Terminologia Forumo

La Terminologiaj Forumoj kadre de la UK-oj havas la celon helpi la spertinterŝanĝon inter fakvortaristoj kaj prezenti novajn verkojn kaj diskutigi la problemojn ligitajn al ili.

Aparte gravas konscii la fakvortaristojn pri la principoj de terminologio-normigado, fiksitaj en la Teknika Komitato 37 de Internacia Organizaĵo pri Normigado (International Organization for Standardization, ISO).

La ĉi-jaran Forumon organizis E@I (*Marek Blahuš*) aktive subtenata de la komisiito de UEA por rilatoj kun Infoterm kaj ISO/TC 37, *Mélanie Maradan* (ankaŭ vidu “Esperanto aktuell” 3/2011 kaj ĉapitro 12.2). La kadra temo de la Forumo estis „Faka lingvo en la Interreto“.

Oni prezentis jenajn prelegojn:

Mélanie Maradan

Terminologia normigado kadre de la terminologia komitato TC 37 de ISO

Christer Kiselman

Streĉiteco inter planita/planata lingvo kaj nature parolata lingvo

Amri Wandel

Kiel gugli por trovi vian blogon?

Eckhard Bick

Tradukcela terminologio - terminologiaj aspektoj de la WikiTrans-projekto

Marek Blahuš

Kelkaj interretaj projektoj rilataj al terminologio en Esperanto

(La ĝeneralan diskuton gvidis *Mélanie Maradan*)

2.2.4 ILEI-Simpozio

Post sia konferenco en la Universitato de Kopenhago (17.-23.7.2011) ILEI okazigis sciencan simpozion pri la temo „Lingva politiko kaj lingvaj rajtoj en edukado kaj scienca komunikado. La simpozion kunorganizis CED kaj la Universitato. Prelegojn oni prezentis en la angla (en) kaj en Esperanto (eo). La simpozion gvidis *prof. Duncan Charters*. Oni prezentis jenajn prelegojn:

Frans Gregersen

Defioj kaj perspektivoj por lingva politiko en Eŭropo. Danio kiel ekzemplo (en)

Humphrey Tonkin

Lingvoj kaj la komunika fendo en la scienco (eo)

Robert Phillipson

Subtenado de diverseco en lingvoj de klerigado (en)

Detlev Blanke /Wera Blanke

Faklingva komunikado en Esperanto (eo)

Sabine Fiedler

Scienca komunikado kaj lingvafrankao (eo)

László Marác

Instrumentaro por transnacia komunikado en Eŭropo: komparo inter manieroj de komunikado en multlingva Eŭropo (en)

Amri Wandel

Lingva egaleco en la scienco sub la ombro de la angla (eo)

Mark Fettes

Lingvo, scienco, edukado en ekologia perspektivo (en)

Nicolau Dols Salas

Alprenplanado de malpli uzata lingvo en multlingva socio (eo)

Davide Astori

Kia(j) lingvo(j) por scienco? (eo)

Marek Blahuš

Kontribuo de komputila lingvistiko al solvado de lingvaj problemoj en scienca komunikado kaj edukado (eo)

José Antonio Vergara

Priscienca komunikado en multlingva mondo: al demokratiaj sciosocioj

La resumoj de la prelegoj kaj ampleksa raporto pri la ILEI-simpozio aperis en “Internacia Pedagogia Revuo” 41(2011)3, p. 4-16.

Oni planas publikigi la prelegojn dulinge.

2.3 En Herzberg: pri Esperanto-muzeoj, bibliotekoj kaj arkivoj

Kiel konate la urbo Herzberg (pron. Hercberg) ĉe la mezgermana Harz-Montaro (pron. Harc) internacie famiĝis pro eksterordinara agado per kaj por Esperanto. Pro tio ĝi portas la oficialan nomon laŭ decido de la urba estraro „Herzberg – die Esperanto-Stadt“ (Hercberg – la Esperanto-urbo).

Al la multflanka agado de la tie laboranta “Interkultura Centro Herzberg” ICH), kiun motoras aparte Peter Zilvar kaj Zsófia Kóródy (ICH, vidu:

<http://www.ic-herzberg.de/esperanto/index.html> kaj <http://esperanto-urbo.de>) apartenas instruado, kunlaboro kun alilandaj partneroj en la kadro de EU-programoj, kulturaj kaj alispecaj aranĝoj. De tempo al tempo tie ankaŭ okazas fakaj aranĝoj, seminarioj, kolokvoj aŭ simpozioj kun enlandaj kaj eksterlandaj fakuloj.

La 30a-n de septembro 2011 ICH okazigis aranĝon pri Esperanto-muzeoj, bibliotekoj kaj arkivoj.

Pri la kadra temo oni prezentis jenajn prelegojn:

Detlev Blanke

Biblioteko kaj arkivo de familio Blanke – kun aparta konsidero de la kontraktaj rilatoj al la Federacia Arkivo de Germanio

Elzbieta Maria Karczewska

La Podlaĥia biblioteko

Peter Zilvar/Zsófia Kóródy

La biblioteko kaj gazetarkivo de Interkultura Centro Herzberg (ICH)

Lee Jung-kee (pere de Lee Sang)

Seula Esperanto-Kulturdomo

Nemes Anikó (pere de Zsófia Kóródy)

Novajoj el la Fajszki-Kolektaĵo en Budapeŝto

Smail Grbo

Prezento de la propra biblioteko

François Lo Jacomo

60-jara Greziljono: novaj projektoj de malnova kultura centro

Peter Zilvar/Zsófia Kóródy

Kelkaj Esperanto-muzeoj, bibliotekoj kaj kulturcentroj

Ekster la temo:

Toon Witkam

Alparoli zorgobotojn esperante

Stefan MacGill

ILEI kaj la ‘Projekto Esperanto 125’

Mélanie Maradan

Terminologia normigado, ISO

3 Socilingvistika simpozio “Lingvo kaj urbo” 2012 en Berlin

Inter 22-a ĝis 24-a de aŭgusto 2012 en la Libera Universitato Berlin (Freie Universität Berlin) okazos socilingvistika kolokvo kun la kadra temo “Lingvo kaj urbo.

Informojn donas Matthias Hüning (sociolinguistics-symposium@fu-berlin.de).

Oni ankaŭ rigardu: <http://www.sociolinguistics-symposium-2012.de/>

4 Personoj

4.1 Forpasis *Magomet Izmajloviĉ Isajev (1928-2011)*

La 20-an de junio 2011 en Moskvo forpasis la sovetunia kaj ruslanda lingvisto, profesoro *Magomet Izmajloviĉ Isajev (1928-2011)*, doktoro de filologio, akademiano de la Ruslanda Akademio de Natursciencoj.

Li estis grava fakulo pri kaŭkazaj lingvoj (precipe pri la oseta lingvo), pri socilingvistiko kaj pri interlingvistiko.

Esperantisto ekde 1956, la lingvisto verkis diversajn sciencajn librojn kaj artikolojn pri interlingvistikaj kaj esperantologiaj temoj. Li ofte menciis Esperanton en siaj verkoj pri lingvaj problemoj de nacioj, pri kiuj li estis specialisto. Magomet Isajev estis prezidanto de la Komisiono pri Internaciaj Ligoj de Sovetiaj Esperantistoj ĉe Unio de Sovetiaj Societoj de Amikeco kaj Kulturaj Ligoj kun Eksterlando (1971-1979), fakte kiel posteulo de Evgenij Bokarev (1904-1971), kaj de la Asocio de Sovetiaj Esperantistoj, 1979-1989). Dum tiu tempo per sia scienca prestiĝo li multe helpis la sovetian Esperanto-movadon kaj subtenis interlingvistikan agadaon en aliaj landoj.

M. Isajev ankaŭ prezidis la doĵenan konsilantaron de la Moskva oseta komunumo. Li estos sepultita en la Aleo de Gloro en Vladikavkaz, la ĉefurbo de la respubliko Norda Osetio.

(En IpI 65 (2/2008) ni amplekse informis pri la forpasinto okaze de lia 80-jariĝo kaj aldonis liston de liaj interlingvistike gravaj verkoj. Ni krome atentigas denove pri la biografia artikolo de Isajev en Rusia Esperanto-Gazeto (REGO), n-ro 1 (14) 2003, p. 3-4, n-ro 2 (15), 2003, p. 7-10.)

4.2 *Ilona Koutny* – profesoro de UAM

La konata hungara interlingvistino *d-ro habil. Ilona Koutny*, kiu laboras en la Adam-Mickiewicz-Universitato (UAM) de Poznań, la 1-an de julio 2011 estis nomumita ‘profesoro’ (de UAM). Ŝi ne nur konatiĝis pro multaj publikaĵoj kaj prelegoj sed ĉefe pro la Internaciaj Interlingvistikaj Studoj, kiujn ŝi gvidadas pli ol jardekon (vidu la raporton sub 5.1).

Prof. Koutny estas unu el la plej konataj disĉiploj de *István Szerdahelyi*. La rektoro de UAM ŝin distingis pro ŝia organiza kaj didaktika laboro lige al la Internaciaj Interlingvistikaj Studoj.

4.3 *Velimir Piškorec* – orda profesoro

La zagreba germanisto kaj interlingvistiko (Universitato de Zagrebo/Kroatio), *d-ro Velimir Piškorec*, la 13-an de septembro 2011 estis nomumita “orda profesoro pri filologio”.

Prof. Piškorec lastatempe publikigis kelkajn gravajn interlingvistikajn studojn en kaj ekster la publikaĵoj de Gesellschaft für Interlinguistik e.V. (GIL), en kiu li membras.

4.4 *Seán Ó Riain* en BBC

British Council en BBC antaŭ nelonge prezentis 10-minutan intervjuon en la angla kun la irlanda diplomato kaj lingvopolitikisto, *d-ro Seán Ó Riain*. La intervjuo realiĝis kadre de la projekto “lingvoambasadoroj” (language ambassadors) por la retejo www.poliglotti4.eu.

La programo aperis okaze de la Eŭropa Tago de Lingvoj. *D-ro Ó Riain* sukcesis ankaŭ iom paroli pri Esperanto, kaj aparte pri ties lernfaciligaj ecoj.

Oni povas aŭskulti la intervjuon ĉe <http://edukado.net/biblioteko/filmejo?iid=76>

5 El universitatoj

5.1 5-a ciklo de Interlingvistikaj Studoj en Poznano

Nova grupo komencis 3-jaran studon ĉe la Postdiplomaj Interlingvistikaj Studoj de la Universitato Adam Mickiewicz (Poznano, Pollando).

La jam 5-a ciklo de la Studoj komenciĝis la 17-an de septembro 2011. La unuan prelegserion partoprenis 19 studemuloj el 10 landoj (5 el Brazilo, po 3 el Hungario kaj Svislando, 2 el Pollando, po unu el Francio, Germanio, Italio, Hispanio, Rusio kaj Usono).

La studoj povis starti danke al la stipendioj de ESF kaj de ILEI-UEA, kaj danke al la entuziasmo de la partoprenantoj, speciale de la brazila grupo. La kursanoj povis partopreni dum la sekvaj 4 tagoj en 4 intensaj kursoj.

Prof. John Wells prezentis diversajn sonsistemojn en la mondo kaj pli detale la fonetikon de esperanto.

D-rino Věra Barandovská-Frank traktis interlingvistikon, de la internacia lingvosituacio tra la etnaj interlingvoj kaj piĝinoj ĝis planlingvoj.

Prof. Aleksander Melnikov diskutis la nocion kulturo kaj speciale la terenojn de Esperanto-kulturo kaj analizis la fonajn sciojn de tipa esperantisto.

Lidia Ligeza al la ĉeestantoj pliproksimigis la poezion kaj *Tomasz Chmielik* la prozon de la unua periodo de la Esperanta literaturo. Ne mankis diskutoj kaj reagoj.

Paralele al la sesio okazis ekzamenoj de 4 gestudentoj finintaj la studadon kaj de 10 partoprenantoj de la unujara instruista trejnado (komuna entrepreno de la Interlingvistikaj Studoj kaj ILEI kun la kontribuo de Edukado.net). En la unua grupo defendis sian laboraĵon *Marija Jerkovič* (kroataj lernolibroj de Esperanto kaj iliaj verkistoj), *Tea Radovanovič* (kroata literaturo, tradukita al Esperanto), *Sean Healy* (maŝina tradukado kaj Esperanto), *Petro Balaž* (moderna informado kaj DVD kreita ĉe E@I).

La interlingvistikan sesion sekvis Interlingvistika Simpozio (22-23.09.2011) „Interlingvistiko kaj esperantologio antaŭ la defio de la 21-a jarcento“ same en la Novfilologia Fakultato, organizita la 2-an fojon (la antaŭa okazis dum la dekjarigo de la Studoj en 2008). Partoprenis ĝin kvindeko da homoj el 15 landoj: novaj kaj malnovaj gestudentoj, la alvenintaj instruistoj kaj kelkaj aliaj aliĝintoj.

La dudeko da prelegoj okazis en 4 sekcioj: lingvistiko, metodiko, movado kaj literaturo. Fine de ĉiuj sekcioj okazis diskutoj pri la defioj al la donita tereno.

Kiel kutime la tuton finis la kultura aranĝo Arkones semajnfine kun aldonaj prelegoj, spektakloj kaj koncertoj.

Gvidis la tuton *prof. d-rino Ilona Koutny*.

(laŭ informoj de *Ilona Koutny*)

5.2 Universitato de Amsterdam: Novaĵoj de *Wim Jansen*

Post la antaŭnelonga ĉesigo de la instruado de interlingvistiko kaj esperantologio en Eötvös-Loránd Universitato Budapeŝt nuntempe katedro, instruanta la menciitajn fakojn, ekzistas nur en la Universitato de Amsterdam/NL (UvA), kiun gvidas *prof. d-ro Wim Jansen*.

Pri sia instrulaboro, pri sciencaj esploroj kaj studentaj aktivaĵoj prof. Jansen regule informadas en sia perioda informilo “**La Amsterdama Katedro**“ (ekde 2008). Tiu-ĉi informilo ne nur prezentas multajn informojn, sed ankaŭ povus stimuli aliajn fakulojn, sekvi la tie prezentatajn spertojn kaj utiligi ilin.

Ni prenu kelkajn informojn el la kajeroj 15-a (julio 2011) kaj 16-a (oktobro 2011).

La 25-an de junio 2011 Wim Jansen **prelegis en la Universitato de Milano** pri „*Separating semantics from syntax in Esperanto. A mental struggle in the heart of Europe to get to grips with some un-European features of the language*“.

La 4-an kaj 5-an de julio 2011 en Amsterdam okazis konferenco en la kadro de **la projekto “Toolkit”**⁴. Tie Wim Jansen prelegis pri la angla aŭ Esperanto kiel Lingvo Franka. *Hans Erasmus* prelegis pri la maniero organizi tuteŭropan projekton por serioze studi la lingvoproblemon en EU. Ĉe la projekto kunlaboras 9 universitatoj, inter ili tiu de Amsterdam.

La 6-an de septembro 2011 komenciĝis **nova kurso pri interlingvistiko** kun 14 studentoj.

Komence de septembro 2011 *Detlev Blanke* sendis nome de *Gesellschaft für Interlinguistik* stokon da libroj donace al la **lingvistika biblioteko** de UvA.

La donaco, kiu konsistis el 17 volumoj enhavantaj la aktojn de la konferencoj de GIL de 1995 ĝis hodiaŭ kaj el 14 pliaj faklibroj pri interlingvistiko, estis ricevita de la bibliotekisto, kiu respondis per dankesprimo, aldonante “*We are greatly interested in Esperanto, so they [la libroj] are a welcome addition to our collection*”.

Laŭ invito de la **Studenta Asocio pri Internaciaj Rilatoj** (SIB) Wim Jansen prelegos la 1-an de novembro 2011 en Utrecht nederlandlingve pri la temo *Lingvaj Problemoj en Eŭropa Unio*.

La 22-an de januaro 2012, kadre de **publika prelegaro** de la universitato Wim Jansen prelegos pri „*Esperanto: planlingvo kaj lingvoplanado sub lupeo*“.

De la 9a ĝis la 11-a de majo 2012 okazos konferenco en Lunteren, organizata de **la nederlanda asocio pri aplikita lingvistiko** Anéla.

Ene de tiu konferenco okazos kolokvo pri Internacia Komunikado en Eŭropo. *László Marác*, hungara lingvisto laboranta en UvA, surbaze de artikolo kiun li verkis kune kun Wim Jansen, prelegos pri la temo *Comparing ELF and Esperanto as a lingua franca for scientific communication*.

Pri la estonteco de la katedro prof. Jansen informas, ke lia kontrakto finiĝos la 1-an de septembro 2013 (pro atingo de la aĝlimo). Estas dezirinde, ke oni trovu taŭgan posteulon por ke ebligi daŭrigon de la instruado. Necesas certigi la financon bazon. Estus domaĝe, se ankaŭ tiu ĉi pozicio, certe ne facile akirita en la universitata scienca medio, same malaperus kiel aliaj (ekz. en Budapeŝto).

Interesiĝantoj, do fakuloj, dezirantaj ricevi la bultenon „La Amsterdama Katedro“ direktiĝu al: wimjansen@casema.nl.

---

⁴ Vd. www.toolkit-online.eu .

5.3 En la Universitato Hildesheim: prelego de *Klaus Schubert*

Kadre de esplorkolokvo en la faka sekcio 3 (Scienco pri Lingvoj kaj Informadiko) de la germana Universitato de Hildesheim *prof. d-ro. habil. Klaus Schubert* la 7-an de junio 2011 prelegis germane pri la temo „De Aristotelo al la semantika reto – kaj kion eblas lerni de la vortfarado de Esperanto”.

Klaus Schubert, i.a. ankaŭ konata interlingvisto kaj esperantologo, estas afergvida direktoro de la “Instituto pri Tradukscienco kaj Faka Komunikado” de la menciita universitato.

5.4 Universitataj laboraĵoj

5.4.1 Pri eŭropa lingvopolitiko: *Donncha Ó Riain*

Ó Riain, Donncha (2008-2010): Unity and/or diversity: the evolving use of language within principal EU institutions. (Laboraĵo por atingi la gradon de “Master of European Legal Studies”). Université Nancy 2 (European Institute of Public Administration – EIPA, Luxembourg/ European Centre for Judges and Lawyers). 70 p.⁵

5.4.2 Pri cenzuro kaj Esperanto-movado en Rusio kaj USSR: *Dmitrij Vlasov*

Vlasov, Dmitrij V. (2011): Ĕsperanto: polveka cenzury. Razvitie Ĕsperanto-dviŝeniĵa i ego ŝurnalistiki v uslovijach cenzury v Rossijskoj imperii i SSSR (1887-1938 gg.). Moskva: Sankt-Peterburga Ŝtata Universitato, ŝurnalistika fakultato, 182 p.

La teksto ankaŭ aperis samtitole kiel libro. Danke al Dimo Ŝevĉenko ni jen povas prezenti la esperantan titolon kaj enhavon:

Vlasov, Dmitrij (2011): Esperanto: duonjarcento sub la cenzuro. Evoluo de la Esperanto-movado kaj ĝia ŝurnalistiko sub cenzuro en la Rusia Imperio kaj USSR (1887–1938). Monografio. Moskvo: Impeto, 184 paĝoj. ISBN 978-5-7161-0229-3

Enhavo:

- Enkonduko.
1. Apero kaj evoluo de la esperantista movado kaj ĝia gazetaro en la Rusia Imperio (1887– 1917).
    - 1.1. Batalo por agnoski Esperanton kiel lingvon antaŭ apero de la unua Esperanto – gazeto (1889).
      - 1.2. Lev Tolstoj kaj la Esperanto-gazetaro.
      - 1.3. Evoluo de la rusia Esperanto-ŝurnalistiko ĝis oktobro de 1917.
        - 1.3.1. Specifaĵoj de la rusia Esperantista gazetaro ĉe interjarcenta limo.
        - 1.3.2. Evoluo de Esperanto-periodaĵoj en 1905–1913.
        - 1.3.3. Esperantista movado antaŭ kaj dum la Unua Mondmilito.
    2. Batalo de la esperantista movado kaj ĝia gazetaro, statuso de la internacia lingvo (1917 – 1938).
      - 2.1. Fondo de Sovetlanda Esperantista Unio kaj la batalo kontraŭ neŭtraleco en la esperantismo.

---

⁵ La laboraĵo estas defendita en Nancy, la verkado okazis sub aŭspicio de EIPA en Luksemburgio.

- 2.2. Eduko de klaskonscio: de memcenzurado al plena kontrolado de internacia korespondado en Esperanto.
- 2.3. Kritiko kaj interna mempurigado de SEU.
- 2.4. Cenzuro – unu el la funkcioj de la Centra Komitato de SEU.
- 2.5. Specifaĵoj de la sovetia Esperanto-movado kaj ĝia krizo meze de la 1930-aj jaroj.
- 2.6. Likvido de la sovetia Esperanto-movado en 1937–1938.
Postparolo
Literaturo
Suplementoj: tabeloj de periodaĵoj.

La aŭtoro *Dimitrij Valer'eviĉ Vlasov* (*1987) specialiĝis en la Geologia Fakultato de Sankt-Peterburga Ŝtata Universitato kaj poste finis magistran studon ĉe la Ĵurnalista Fakultato. Li interesiĝas pri praktika apliko de Esperanto en amaskomunikiloj kaj esploras la historion de la rusia esperantista movado. En 2011 li defendis la menciitan magistran disertacion.

6 Du festlibroj

6.1 „Florilegium Interlinguisticum“ – Festlibro por *Detlev Blanke*

Membroj kaj simpatiantoj de „Gesellschaft für Interlinguistik e.V.“ (Societo pri Interlingvistiko) dediĉis al sia prezidanto Detlev Blanke okaze de lia 70-jariĝo (30.5.2011) jenan festlibron:

Brosch, Cyril/Fiedler, Sabine (2011, Hrsg.): *Florilegium Interlinguisticum. Festschrift für Detlev Blanke zum 70. Geburtstag.* Frankfurt/Main ktp: Peter Lang. Internationaler Verlag der Wissenschaften, ISBN 978-3-631-61328-3, 424 p.⁶

Enhavo (kun esperantigo de la originale germanlingvaj titoloj)

Einführung (Herausgeber/editoroj) (Enkonduko)

Veröffentlichungen von Detlev Blanke 2006-2010 (publikaĵoj de DB 2006-2010)⁷

Kimura Goro Christoph

Eine Typologie interlingualer Kommunikationsmöglichkeiten (Tipologio de interlingvaj eblecoj de komunikado)

Klaus Schubert

Zum bewussten Eingreifen in die Sprache (Pri la konscia interveno en lingvon)

Humphrey Tonkin

Plansprachen als Modelle der Sprachplanung (Planlingvoj kiel modelo de lingvoplanado)

Seán Ó Riain

Die irische Sprache, Esperanto und die europäische Mehrsprachigkeit (La irlanda lingvo, Esperanto kaj la eŭropa multlingveco)

⁶ La festlibron la redaktoroj transdonis al la jubileulo en ĉeesto de 40 personoj la 30-an de majo 2011 en Berlin.

⁷ Antaŭ nelonge Ulrich Becker (eldonejo Mondial, Novjorko) publikigis la kompletan bibliografion de la publikaĵoj de Blanke (vidu IpI 77[2/2011]).

Sabine Fiedler

Das Thema Plansprachen (Esperanto) in der aktuellen sprachpolitischen Fachliteratur (La temo planlingvoj [Esperanto] en la aktuala lingvopolitika fakliteraturo)

Wim Jansen

Niederländisch – Deutsch – Esperanto. Eine Kette, die verbindet (La nederlanda – la germana – Esperanto. Ĉeno, kiu ligas)

Cyril Brosch

Wie gliedern Plansprachen den Raum? Eine Untersuchung zu Esperanto, Ido, Volapük, Interlingue (Occidental) und Interlingua (Kiel planlingvoj strukturas la spacon? Esploro pri Esperanto, Ido, Volapuko, Interlingue [Occidental] kaj Interlingua)

Heidemarie Salevsky

Macht, Kultur und Translation (Potenco, kulturo kaj translato)

Wilfried Stöltzing

Sprachstiftung (Fondado de lingvoj)

Bengt-Arne Wickström

Die Sprache als erneuerbare Ressource. Die Kapazität verschiedener Sprachen, fremde Elemente zu nostrifizieren (Lingvo kiel renovigebla resurso – La kapablo de diversaj lingvoj, alproprigi al si fremdajn elementojn)

Věra Barandovská-Frank

Panslawische Variationen (Planslavaj variaĵoj)

Cornelia Mannewitz

Nordslawisch (Nordslava lingvo)

Johannes Klare

Erfundene (fiktionale) Sprachen in einigen älteren französischen belletristischen Texten in der Nachfolge der „Utopia“ (1516) von Thomas Morus (Inventitaj [fiktivaj] lingvoj en kelkaj malnovaj francaj beletraj tekstoj kiel sekvaĵoj de „Utopia“ [1516] de Thomas Morus)

Otto Back

Bemerkungen zu Zamenhofs reformiertem Esperanto von 1894 (Rimarkoj pri la reformita Esperanto de Zamenhof de 1894)

Erich-Dieter Krause

Asiatische Flora und Fauna in der Lexik des Esperanto (Azia flaŭro kaj faŭno en la leksiko de Esperanto)

Rudolf-Josef Fischer

Esperanto im Quasi-L1-Erwerb (Esperanto kiel kvazaŭa L1⁸-alproprigo)

Velimir Piškorec

Kroatische Esperanto-Lehrbücher: Autoren, Methoden, Werke (Kroataj lernolibroj de Esperanto, aŭtoroj, metodoj verkoj)

Oksana Burkina

Einige Bemerkungen zur Aussprachenorm im Esperanto (Kelkaj rimarkoj pri la prononca normo de Esperanto)

---

⁸ L-1 = la unua lingvo, lernata de infano.

Till Dahlenburg

Stilfiguren im Esperanto – ihr Einsatz und ihre Grenzen (Stilfiguroj en Esperanto – iliaj aplikoj kaj limoj)

Toon Witkam

Konkordanzen für Esperanto-Wörter (Konkordancoj por Esperanto-vortoj)

Fritz Wollenberg

Ein Novum mit Tradition – die deutschsprachige Biografie des Begründers der Sprache Esperanto Lejzer Ludwik Zamenhof (Novaĵo kun tradicio – la germanlingva biografio de la iniciatinto de Esperanto, Lejzer Ludwig Zamenhof)

Ulrich Becker

Das Esperanto-Verlagswesen unter den Bedingungen der Globalisierung: Herausforderungen und Chancen (La libroeldonado en Esperanto sub la kondiĉoj de la tutmondiĝo)

Die Autoren (La aŭtoroj)

La libro estas mendebla ĉe UEA, aŭ rekte ĉe la eldonejo:

info@peterlang.com, ++41-32 376 17 17 oder

zentrale.frankfurt@peterlang.com, ++49-69-78 07 05 0.

6.2 „Instrui – Dokumenti – Organizati“ – Festlibro por *Claude Gacond*

Okaze de la 80-jariĝo de *Claude Gacond* (*20.08.1931) amikoj kaj kolegoj al li dediĉis festlibron, kiu estis transdonita la 27-an de aŭgusto 2011 kadre de omaĝa festaranĝo en la Urba Biblioteko de La Chaux-de-Fonds, kie troviĝas la fama arkivo CDELI (Centre de Documentation et d'Étude sur la Langue Internationale), fondita kaj dum jardekoj prizorgata de la jubileulo.

Hauptenthal, Irmi/Hauptenthal, Reinhard (2011, ed.): *Instrui - Dokumenti - Organizati Fest-libro por la 80a naskiĝ-tago de Claude Gacond*. Bad Bellingen: Iltis, 392 p, ISBN 9783932807930.

Enhavo

I. Tabula Gratulatoria

II. Salut-vorto

Jacques-André Humair

Avant-propos

III. Enkonduke

Stefano Keller

„Servoprete via“

IV. La kontribuoj

Detlev Blanke

“Planlingvistiko”: eta sed riĉa revuo pri interlingvistiko

Tazio Carlevaro

Andreas Juste kaj la rilatoj inter Esperanto kaj Ido

Tomasz Chmielík

Edmond Privat (1889-1962) kaj lia agado por la sendependiĝo de Polujo dum la unua mondmilito (1914-1918)

Renato Corsetti

La metodo Cseh: mitoj, fortoj kaj malfortoj

Probal Dasgupta

Reviziti sinjoron Sinha

Jean-François Fayet

Internacia lingvo por la monda revolucio? Komintern kaj la Esperanto-demando

Nancy Fontannaz

La kleriga rolo de CDELI: seminarioj kaj semajnfinaĵoj

Reinhard Haupenthal

La biblioteko de Prelato Johann Martin Schleyer (1831-1912)

Ilona Koutny

Verbaj strukturoj en Esperanto kaj rimarkoj pri ilia instruado

Katalin Kováts

Norda stelsemanto: Tiberio Morariu

Herbert Mayer

Diakrona evoluo: La senpera verbigo de adjektivoj kaj substantivoj

Ana María Molera

La planlingva kolekto de Ramon Molera (1922-1983)

Mónika Molnár

Lernejoj Esperanto-korespondadoj en Svislando kaj la influo de la pedagogio Freinet

Sébastien Moret

La ideoj de la francaj lingvistoj Jacques Damourette (1873-1943) kaj Edouard Pichon (1890-1940) pri la arte-faritaj lingvoj

Marie-Louise Münger

La radio-prelegoj de Claude Gacond

Gonçalo Neves

Zamenhof kaj Volapük

Josip Pleadin

Kritika analizo de la revuo La Suda Stelo

Adolf Schmidt

La inkunabloj de Esperanto

Dietrich Michael Weidmann

La fenomeno Arthur Baur (19a de februaro 1915 – 17a de septembro 2010)

Irmi Haupenthal

Nobel-premio por Zamenhof? Retrovita letero de Louis de Beaufort

V. Bibliografio de la verkoj de Claude Gacond

Reinhard Haupenthal

Bibliografio de la verkoj de Claude Gacond

Claude Gacond

Franc-lingvaj artikoloj pri Esperanto

VI. Notoj pri la kunlaborantoj

VII. Dankoj

7 “Modernaj Teknologioj por Esperanto” – Aktoj de KAEST

Kiel ni jam informis en IpI 75, en la slovakaj urboj Modra-Harmónia (proksime de Bratislava) de 18.-21.11.2010 okazis nekutime riĉa konferenco en la tradicia Serio KAEST (Konferenco Apliko de Esperanto en Scienco kaj Tekniko). Aperis volumo kun la prezentitaj prelegoj. La libro ankaŭ entenas resumojn en la lingvoj angla, slovakaj kaj Esperanto; krome en ĝi troveblas biografiaj informoj pri la aŭtoroj (kun fotoj):

Nosková, Katarína / Baláž, Peter (2011, Red.): *Modernaj teknologioj por Esperanto. Aplikoj de Esperanto en Scienco kaj Tekniko (KAEST 2010)*. Partizánske [Slovakio]: Espero, 323 p., kun grafikaĵoj kaj tabeloj, ISBN 978-80-89366-10-1.

Enhavtabelo

Enkonduke (*Peter Baláž*)

Ĉeftemaj prelegoj.

Peter Baláž

E@I – ĝia vojo en la Esperanto-movado

Eckhard Bick

•DeepDict: Kunteksta reta vortaro de vera lingvouzo

•WikiTrans: La angla Vikipedio en Esperanto

Marek Blahuš

Literumkontrolilo por Esperanto

Petro Chrdle

Du gravaj serioj de sciencoteknikaj aranĝoj en meza Eŭropo (SAEST – AEST – KAEST)

Marcos Cramer

Komputlingvosciencia kaj logika analizado de matematikaj tekstoj

Bart Demeyere

ViVo (retvortaro)

Sean Healy

Semantem-baza interlingvo por maŝina tradukado

Konstantin Ĥlyzov

Perkomputila tekstokompreno: ĉu pli facile en Esperanto?

Ilona Koutny

Esperanto en komputa lingvistiko – retrorigardo

Mélanie Maradan

Terminologiaj registraĵoj

Stano Marček

Sonlibroj en Esperanto

Jacob Nordfalk / Hector Alòs i Font

Apertium kaj Esperanto. Maŝintradukado al kaj el Esperanto per malfermitkoda platformo

Stefan Panka

Lexicon silvestre en nova aspekto – Vikipedio-Projekto

Sonja Petroviĉ Lundberg

Korpusoj kaj paralela tekstaro en Esperanto

Barbara Pietrzak

Pola Radio en Esperanto

Toon Witkam

- ESPSOF – videbligi morfemstrukturon surekrane
- GugloKVEK — por vidi veran vortuzon hodiaŭ en la reto

Alitemaj prelegoj

Detlev Blanke

- Festlibroj – nova fakliteratura ĝenro en Esperanto – kun aparta konsidero pri la festlibro por Humphrey Tonkin
- Interlingvistika agado sur landa nivelo: spertoj de la germana „Societo pri Interlingvistiko”

Wera Blanke

Publike paroli – personaj observoj kaj kelkaj proponoj

Iván Bujdosó

Statistika pruvo pri kongruenco inter parola kaj skriba KER-ekzamenoj

Zbigniew Galor

Pri sociologia esploro de Esperanto-movado.

Stano Marček
Kuracaj plantoj

Francesco Maurelli
Memregaj aŭtomobiloj: spertoj el la Urba Defio de DARPA kaj lastatempaj evoluoj

Johannes Mueller
Hardi metalajn materialojn per hejttraktado. Hejttraktado per la ekzemplo de perprecipitaĵa hardado

Jan Uldal Niemann
INNOTRANS – kio estas foiro hodiaŭ?

Katarína Nosková
Valenta modelo de verbo el kontrasta vidpunkto en la slovaka, la germana kaj en Esperanto

Konstantin Obraztsov/ Ivan Odnokopilov
Fiask-sekureco kaj difekt-toleremo en elektromekanikaj sistemoj

Ján Vajs
Esperanto kaj speleologio

Toon Witkam
Sciencfikcio kaj robotoj

Trarigardo de la prelegokolektoj el la seminarioj kaj konferencoj AEST (kompilis *Petro Chrdle*)

8 Aktoj de GIL, 18-a kajero

Aperis la 18-a volumo de la aktoj de la germana “Gesellschaft für Interlinguistik e.V” (GIL) (Societo pri Interlingvistiko):

Fiedler, Sabine (2011, Red.): *Spracherfindung und ihre Ziele. Beiträge der 20. Jahrestagung der Gesellschaft für Interlinguistik e.V., 26.-28. November 2010 in Berlin. Interlinguistische Informationen, Beiheft 18, Berlin: GIL, 155 p.*

Inhalt/Enhavo

Sabine Fiedler Vorwort (Antaŭparolo)

Sabine Fiedler Literarische Spracherfindungen aus interlinguistischer Sicht: die englischsprachigen Autoren J. Swift, G. Orwell und J.R.R. Tolkien und ihre fiktionalen Sprachen (Lingvoinventado en la literaturo laŭ interlingvistika perspektivo: la anglaj aŭtoroj J. Swift, G. Orwell kaj J.R.R. Tolkien kaj iliaj fikciaj lingvoj)

Věra Barandovská-Frank Spracherfindung und Nationalsprache: das Beispiel El Glhep Talossan (Lingvoinventado kaj nacia lingvo: la ekzemplo de El Glhep Talossan)

Marek Blahuš Toki Pona – eine minimalistische Plansprache (Toki Pona – minimumisma planlingvo)

Claus Killing-Günkel Cliiuy – wie ich eine Sprache erfand (Cliiuy – kiel mi inventis lingvon)

Wim Jansen Wenn grammatische Transparenz ein Ziel des Esperanto war ... (Se gramatika travideblo estis celo de Esperanto...)

Katarína Nosková Das Valenzmodell des Verbs aus kontrastiver Sicht in der deutschen und slowakischen Sprache sowie im Esperanto (La valenta modelo de verbo laŭ kontrastiva perspektivo en la germana, slovakaj kaj en Esperanto)

Seán Ó Riain Plattform der Zivilgesellschaft zur Förderung der Mehrsprachigkeit – eine Gelegenheit für mehr Sprachgerechtigkeit? (Platformo de la civitana socio por progresigi multlingvismon – ĉu okazo por pli da lingva justeco?)

Zsófia Kóródy / Peter Zilvar

Die Bibliothek des Interkulturellen Zentrums in Herzberg am Harz – die Esperanto-Stadt (La biblioteko de la Interkultura Centro en Herzberg/Harz-montaro, la Esperanto-urbo)

Detlev Blanke 20 Jahre Gesellschaft für Interlinguistik e.V. – Ergebnisse und Probleme (20 jaroj Societo pri Interlingvistiko – rezultoj kaj problemoj)

Sabine Fiedler Neuere Fachliteratur zu interlinguistischen Themen (2010/2011) (Nova fakliteraturo pri interlingvistikaj temoj [2010/2011])

Autoren/aŭtoroj

9 „Esperantologio – Esperanto Studies“ (EES) N-ro 5

Sub la redakto de *prof. Christer Kiselman* antaŭ nelonge aperis la 5-a kajero de la esperantologia fakrevuo. Ekzistas eldonoj printitaj kaj retaj. Ĉiuj kvar antaŭaj kajeroj ankoraŭ haveblas: <http://www2.math.uu.se/esperanto/>

Enhavo de Kajero 5 (2011) Issue No. 5)

Enhavo / Contents

Christer Kiselman:

Salutvorto de la redaktoro /A word from the editor .

Kadoja Hidenori

La strukturo de Esperanto kiel faktoro por certigi ĝian funkcion rilate al Lingvaj Rajtoj: ĉefe pri la koncepto de lingvolernado kaj pri konscio de lingva normo

Christer Kiselman

Pri tiu ĉi revuo; About this journal.

Leif Nordenstorm

Recenzo pri nova germanlingva biografio de Zamenhof verkita de Andreas Künzli

Vilmos Benczik

La esperanta literaturo tra la lupeo de kelkaj lingvorteorioj kaj literaturkonceptoj

Humphrey Tonkin

Organizaj strukturoj kaj la estonteco de Esperanto

Spomenka Štimec

Unu hindunia infanlibro en Eŭropo, tri eŭropaj infanlibroj en Hinda Unio

Christer Kiselman

Variantoj de esperanto iniciatitaj de Zamenhof

Korektoj al EES 4

10 Bibliotekoj

10.1 Bavara Ŝtata Biblioteko: Interlingvistikaj ekspozicio kaj kolokvo

Al la Bavara Ŝtata Biblioteko (Bayerische Staatsbibliothek) en Munkeno (München), Germanio, antaŭ nelonge la filoj de la siatempe en Germanio de la germana terorisma organizaĵo RAF murdita *Hanns Martin Schleyer* (1915-1977, prezidinto de la labordona asocio, nepo de la fondinto de Volapuko), transdonis taglibrojn kaj aliajn materialojn de la prelato *Johann Martin Schleyer* (1831-1912). Krom tio *Irm* kaj *Reinhard Haupenthal* transdonos sian planlingvan kolekton al la biblioteko. Pro tio kaj okaze de du interlingvistikaj jubileoj (100-a datreveno de la morto de Schleyer kaj 125 jaroj Esperanto) en la jaro 2012 la biblioteko aranĝos ekspozicion (malfermo: 14.6.2012), okazigos kolokvon (15.6.2012) kaj eldonos antologion de la prelegoj. La tuta projekto havas la titolon "Esperanto, Volapuko – Inter utopio kaj realeco: konstruitaj lingvoj en la globaligita mondo".

Pri la projekto informas:

Dr. Andrea Pia Kölbl (koelb@bsb-muenchen.de), gvidantino de la projekto

Peter Schnitzlein (peter.schnitzlein@bsb-muenchen.de, respondeculo pri publika informado

(Laŭ prospekto de Bayerische Staatsbibliothek)

10.2 En IEMW: *Literatura Mondo* estas legebla en interreto!

Internacia Esperanto-Muzeo Vieno, IEMW, ciferecigis plurdekon da presaĵoj el la frua epoko de Esperanto. Temas pri jarkolektoj de periodaĵoj kaj libroj, liberaj el vidpunkto de aŭtoraj rajtoj. En la materialo oni ne povas serĉi laŭ teksto, ili estas simplaj skanaĵoj sen signorekonigado, en bilda formato – sed oni povas legi ilin surekrane.

La verkoj estas elŝuteblaj ankaŭ en pdf-formato. La tuta retejo de tiu materialo estas bedaŭrinde nur germanlingva – sen Esperantlingva versio.

La adreso de skanitaj periodaĵoj: <http://www.onb.ac.at/sammlungen/plansprachen/19056.htm>

- Amikeco. - 1925-1926

- Aŭstria Esperantisto. - 1924-1938

- The British Esperantist. - 1905-1939

- Časopis Českých Esperantistu. - 1908-1914

- Cosmoglotta (Serie B). - 1935-1948
- La dek-sepa. - 1910-1914
- La Esperantisto. - 1889-1895
- Esperanto. - 1905-1946
- Germana Esperantisto. - 1905-1935
- Informoj por la anoj de la Aŭstria Katolika Ligo Esperantista. - 1914-1932
- Internacia Bulteno. - 1914-1918
- Kosmoglott (Serie A). - 1922-1950
- Lingvo Internacia. - 1895-1914
- Literatura Mondo. - 1923-1938
- Pola Esperantisto. - 1906-1937
- La Revuo. - 1906-1913
- Rund um die Welt. - 1910-1914

Adreso de skanitaj libroj: <http://www.onb.ac.at/sammlungen/plansprachen/fruehdrucke.htm>

195 libroj de 72 aŭtoroj:

Ahlberg Per, Anonym, Abesgus M, Aymonier Camille, Bachmaier Anton, Barabás Ábel, Beaufront Louis de, Beaumarchais Pierre Augustin Caron de, Beermann Ernst, Berthelot Paul, Boirac Emile, Bollack Léon, Bogusevic K., Bonto van Bijlevelt W., Büsch Johann Georg, Byron George Gordon, Cart Théophile, Chapellier Paul, Couturat Louis, Devjatnin Vasilij N., Dreckschmidt Wilhelm, Eckhart Serafin Bernhard Wilhelm, Einstein Leopold, Fauvart-Bastoul Louis, Flygare-Carlén Emilie, Fruictier Paul, Grabowski A., Gustafsson F., Hilbe Ferdinand, Holmar G., Hopf Th., Isly Fred, Kniele Rupert, Korolenko Vladimir K. R., Krikortz S.E., La Grasserie Raoul de, Lallemand F., Laurentius de Resurrectionis, Leibniz Gottfried Wilhelm, Lemaire René, Lengyel Pál, Lermontov Michail Ju., Lorenz Francisco Valdomiro, Louys Pierre, Marignoni Daniele, Meier Ludwig, Milukov P., Mirskij Kr. Iv., Moch Gaston, Naville Auguste, Nylén Paul, O'Connor John Charles, Parnes O., Pietzker Friedrich, Poljanskij Sergej F., Popov Hristo, Puškin Alexandr S., Rosenberger Woldemar, Saint-Loup, Saphir Moritz Gottlieb, Schleyer Johann Martin, Shakespeare William, Stankiević V., Stephanus John William, Süssmuth John Joseph, Tolstoj Lev N., Uitterdijk Dreves, Villareal Federico D., Witteryck Antoon Jozef, Zamenhof Ludwik Lazar, Zeidlitz Otto W.,

(laŭ <http://www.ipernity.com/blog/bernardo/330927> - de Bernhard Pabst
fonto: Ret-Info <http://www.eventoj.hu>)

11 Leksikografio kaj terminologio

11.1 Frazaro en la reto

Ĝus la frazokolekto Tatoeba atingis 1 000 000 frazojn, el kiuj 94.107 estas en Esperanto, kiu plu tenas la trian lokon rilate al la nombro de frazoj, post la angla kun 194.311 frazoj kaj la japana kun 157.487 frazoj. La frazoj de la kolekto Tatoeba (<http://tatoeba.org>), estas iom post iom tradukataj al intertempe 93 lingvoj, el kiuj unu estas Esperanto. La ideo estas havi ne nur vortaron, kiu donas la tradukon por unuopaj vortoj, sed havi la tradukon de kompletaj frazoj por kompreni la vorton en natura chirkaŭaĵo. Oni povas serĉi frazojn kun difinita vorto en unu lingvo, kiu havas tradukon en iu alia lingvo – ekzemple frazojn kun "fidus" tradukitajn al la itala, <http://tatoeba.org/epo/sentences/search?query=fidas&from=epo&to=ita> .

La frazaro Tatoeba daŭre kreskas, ja post aliĝo oni povas aldoni proprajn frazojn, kutime tradukojn de frazoj, kiuj estas jam en la frazokolekto. En julio 2010 Esperanto havis malpli ol mil frazojn – ekde tiam tradukemaj Esperanto-parolantoj aldonis pli ol 90.000 frazojn. Ne ĉiam estas facile trovi taŭgajn tradukojn kaj kelkfoje oni iom diskutas pri unuopaj versioj. Aktuale ĉiutage la frazaro kreskas per proksimume 200 Esperanto-frazoj – sekve oni povas atendi la rondan nombron 100.000 post proksimume unu monato. Pli foraj celoj estas iam preterpasi la japanan kaj la anglan frazokolektojn...

(Lau Ret-Info de Szilvasi László)

11.2 Terminaroj ekde 1980 – lasta eldono de *Jerome Vachey*

Jerome Vachey finpretigis la 12-an eldonon de "Terminaroj ekde 1980". Ĝi troviĝas nun en la reto:http://uea.org/dokumentoj/terminaroj_ekde_1980.html

11.3 UEA – membro en Infoterm kaj ISO/TC 37

Universala Esperanto-Asocio fariĝis membro de la Internacia Informejo pri Terminologio en Vieno, Infoterm (<http://www.infoterm.info/>), kaj en la Teknika Komitato 37 de la Internacia Organizaĵo pri Normigado (ISO/TC 37). Tiu ĉi komitato okupiĝas pri normprincipoj validaj por la ellaboro de fakvorta leksiko, aranĝo de fakvortaroj kaj simile. Ĝia fondo siatempe okazis laŭ iniciato de *Ernest Drezen* kaj *Eugen Wüster*.

Por la restarigitaj rilatoj al Infoterm kaj ISO/TC 37 UEA nomumis la svisan tradukistinon kaj terminologon *Mélanie Maradan* (aktuale laboranta en Berlin).

11.4 Retaj vortaroj

Ekzistas pli kaj pli da retaj vortaroj kun Esperanto en la reto. Jen nekompleta listo:

Reta Vortaro (ReVo), *Vikipedio*, *Majstro*, *Komputeko*, *Lernu*, *Vikia Vortaro*, *Wiktionary Enzyklo*. Bv. kompletigi la liston kaj informi IpI.

12 *Victor Ginsburgh/Shlomo Weber*:

“How many languages do we need?”

Ginsburgh, Victor/Weber, Shlomo (2011). *How Many Languages do we Need? The Economics of Linguistics Diversity*. Princeton/Oxford: Princeton University Press, 232 S., ISBN 978-0-691-13689-9 (interesa libro kun tamen tre erara ĉapitro pri planlingvoj, p.17-18).

Jen la enhavo

Acknowledgments

Introduction

- 1 My Language Is My Homeland 7
- 2 Linguistic Policies, Disenfranchisement, and Standardization
  1. Linguistic Diversity: A Brief Look at the Past
  2. Linguistic Standardization: Roots, Benefits, and Some Examples
  3. Some Painful Aspects of Standardization
  4. How Many Languages: Is More the Merrier, or Is Small Beautiful?
  5. Summary

- 3 Linguistic, Genetic, and Cultural Distances: How Far Is Nostratic?
  1. Languages and Dialects
  2. Distances between Languages
  3. Distances between Groups
  4. Summary

- 4 Distances Matter
  1. International Trade
  2. Migrations
  3. Literary Translations
  4. The Eurovision Song Contest: Is Voting Political or Cultural?
  5. Summary

- 5 Individual Communicative Benefits
  1. Modeling Language Learning
  2. Demand Functions for Languages
  3. Private Returns on Languages
  4. Summary

- 6 Diversity and Disenfranchisement Indices
  1. Fractionalization and Polarization Indices
  2. Disenfranchisement Indices
  3. Links between Fractionalization, Disenfranchisement, and Communication Indices
  4. Summary
  5. Appendix: Numerical Calculation of the Various Disenfranchisement Indices

- 7 Diversity and Disenfranchisement: Applications
  1. Fractionalization and Polarization Indices
  2. Disenfranchisement Indices: The Example of the EU
  3. Summary

- 8 Multilingualism in the European Union: A Case Study in Linguistic Policy
  1. Twenty-three Languages, and More to Come
  2. Possible Solutions
  3. Summary

Conclusions

Bibliography

Index

Eldonas: Centro de Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj Lingvaj Problemoj (CED) ĉe Universala Esperanto-Asocio (UEA), Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, Nederlando. www.esperantic.org . ISSN 1385-2191. Redaktas: Detlev Blanke, Otto-Nagel-Str. 110, DE-12683 Berlin, tel.:+ 49-30-54 12 6 33, fakso:+ 49-30-54 98 16 38, detlev@blanke-info.de. Menu nur ĉe UEA. Kontribuojn sendu nur al la redaktoro, per retpoŝto aŭ KD. Artikoloj sen aparta indiko pri aŭtoreco kutime estas kompilitaj de la redaktoro. Represo kun fontindiko estas permesata. Bv. sendi pruv-ekzempleron. Oni ĉefe bibliografias viditajn materialojn. Kunlaborantoj el ĉiuj mondaj regionoj bonvenaj. IpI riceveblas laŭpete senpage de CO de UEA .
